Aº. 1828. Nº. 1[illegible]

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 25 September 1828.

FRANKFORT, den 21. September.

Berigten uit Konstantinopel, van den 26. Augustus, behelzen het volgende: »Sedert de groot-vizier naar de armee vertrokken is, heerscht bij alle takken van bestuur eene buitengewone drukte; en de rustelooze pogingen van den Grooten Heer, om het land en de hoofdstad in staat van verdediging te stellen, worden thans door het volk met de grootste geestdrift ondersteund. De toebereidselen tot het vertrek van den Sultan naar de armee zijn gemaakt, en op de eerste tijding, dat het de Russen gelukt mogt zijn, den Balkan over te trekken, zal hij zich naar de armee begeven, om in persoon het opperbevel op zich te nemen. Tot dus verre echter bestaat voor dit geval weinig waarschijnlijkheid, daar de Russen thans zelfs nog zoo ver niet gevorderd zijn als in vroegere oorlogen. De Turksche soldaten, die in het begin van den oorlog weinig ijver toonden, zijn thans zeer oorlogzuchtig; de uittogt van den groot vizier van Konstantinopel naar Daud-Pacha geleek naar eenen godsdienstigen optogt, daar de Mufti, met het zwaard in de regter en den koran in de linkerhand, voor de troepen uitging en hun den weg des roems scheen aan te wijzen. Naar het uiterlijk aanzien scheen het, als of deze manschappen bestemd waren om te overwinnen of te sterven. De marine, welke door den ongelukkigen slag van Navarino bijna vernietigd was, is weder eenigermate hersteld, en 7 fregatten benevens 3 brikken liggen zeilree in de Zwarte Zee, om de door de Russen geblokeerde havens te ontzetten, of dezelve ten minste troepen en levensmiddelen toe te voeren. Het is natuurlijk, dat onder zulke omstandigheden de Groote Heer en de geheele divan van geene bemiddeling iets hooren willen; dat de vredelievende partij tot zwijgen gebragt is, en dat de bemoeijingen van de vreemde ministers, om de Porte tot afzending van gevolmagtigden naar Corfu, of tot eene toetreding tot het traktaat van 6. Julij te bewegen, vruchteloos gebleven zijn. De gemoederen zijn zoodanig opgewonden, dat iedere poging tot inschikkelijkheid thans wel vergeefs moet wezen. De reis-effendi moet ook rond uit verklaard hebben, dat de Groote Heer niets meer wilde hooren van hetgeen tot eene bemiddeling of de afzending van gevolmagtigden betrekking mogt hebben. Het is derhalve ligt na te gaan, uit welk oogpunt de Porte het besluit der Fransche regering beschouwt, om eene expeditie naar Morea te zenden. — Niet zonder verbazing heeft men de tijding uit Smirna vernomen, dat dezelfde admiraal, die de Turksch-Egijptische vloot heeft verwoest, met *Mehmed-Ali* eene overeenkomst gesloten heeft tot ontruiming van Morea, met uitzondering van de vestingen, welke zich in handen der Turken bevinden. Het zou gewis in de tegenwoordige omstandigheden raadzaam voor de Porte zijn, het oog van Griekenland af te wenden en alle troepen van daar terug te roepen, om ze tegen haren hoofdvijand te gebruiken; dan aan een zoodanig besluit is vooreerst nog niet te denken. — Sedert eenigen tijd loopt te Konstantinopel het gerucht, dat de Russische admiraal *van Heijden* bevel ontvangen heeft om de Dardanellen te blokeren. De Porte vleit zich echter, dat het tegenwoordige Engelsche ministerie, met hetwelk zij zeer ingenomen is, dit niet zal toelaten.»

— Volgens brieven uit Genua, van den 8. dezer, was aldaar de Brazilische gezant aan het Oostenrijksche hof, de markies *Rezende*, van Londen aangekomen, om de jonge Koningin, dona *Maria da Gloria*, af te wachten en naar Weenen te begeleiden.

PARYS, den 20. September.

De Koning is gisteren namiddag te drie ure van zijne reis teruggekeerd. Toen Hoogstdezelve door Cretail kwam, had de heer *de Jolij*, in 1792 minister van *Lodewijk XVI*, en thans maire van die gemeente, de eer eene aanspraak aan Z. M. te doen, waarop de Koning antwoordde; dat het voor Hoogstdenzelven een streelende gewaarwording was, bij de poorten der hoofdstad dezelfde blijken van liefde aan te treffen, welke Z. M. allerwege had ontvangen in de departementen, welke door Hoogstdenzelven bezocht waren. Het heeft den Koning behaagd, goedgunstig een korfje met bloemen aan te nemen, hetwelk hem door mejuf. *Pepin*, de dochter van een der dapperen onzer oude armee, aan het hoofd der jonge meisjes van die gemeente aangeboden werd.

— Men heeft over 't algemeen met belangstelling de berigten gelezen wegens 's Konings reis in Lotharingen en den Elzas, waar de opgerigte eerebogen eenvoudig en van groene takken gevlogten waren, en waar de minister van binnenlandsche zaken telken reize aan de hoofden der besturen van groote gemeenten eene ronde som voor de behoeften der armen heeft ter hand gesteld, in plaats van, gelijk weleer gebeurd is, het zoogenaamde volk door het toewerpen van worsten en gebraden ganzen te zenlogen. Men heeft opgemerkt (dat de Koning) gedurende zijne reis, steeds in eene vrolijke stemming is geweest, waartoe zeker heeft bijgedragen, dat de blijken van vereering en hoogschatting, welke hij heeft ontvangen, ongemaakt, natuurlijk waren en dus het kenmerk van opregtheid droegen.

— Het dagblad der jezuiten van Lijon meldt, dat de overheid van Marseille eene aanschrijving van den minister van justitie ontvangen heeft, om eenen geestelijke te vervolgen, die onlangs van den predikstoel aan de geloovigen heeft berigt gegeven, dat zij in de sacristie exemplaren konden bekomen van de memorie der bisschoppen, waarbij zij verklaren, niet te zullen medewerken tot de uitvoering der koninklijke ordonnantien omtrent de geestelijke scholen.

— In eenen brief van den kapitein *Blaquiere*, uit Marseille, van den 11. dezer, leest men het volgende:

« Na eene lange en moeijelijke reis ben ik eindelijk in deze reede teruggekomen; gelukkig is de *Mercurij* in goeden staat. Ik heb te Lissabon aangelegd, en weet thans wat de martelaars der Portugesche vrijheid verduren moeten; ik kan geene woorden vinden om de kerkers van don *Miguel* te beschrijven. Ik heb twee of drie van deze holen bezocht. Op de *Lemoiera* heb ik meer dan drie honderd ongelukkigen, mannen, vrouwen en kinderen *in eene kamer* opeengepakt gezien. Onder die menigte bevonden zich raadsheeren, afgevaardigden, officieren vermengd met boosdoeners en doodslagers. Idereen verwachtte met ongeduld de nadere besluiten van don *Pedro*.. — Lord *Cockrane* zal bij ons aan boord komen, om zich naar Griekenland te begeven. Het schijnt, dat zijn voornemen is, aan den president een plan over de inrigting van het Grieksche zeewezen voor te stellen.»

— In een der dagbladen leest men het volgende:

« De openlijke reden, welke Rusland voor den oorlog tegen Turkije gegeven heeft, is de vrije vaart in den Bosphorus, in de Zee van Marmora en in de Dardanellen; die vrije vaart kan alleen door militaire positien, door de bezetting van onderscheidene vestingen verzekerd worden; en vermits de Turken alleen afstaan wat hun ontnomen is of wat zij niet meer bezitten, zouden veroveringen, hoezeer niet het eigenlijke doelwit, ten minste het onvermijdelijke gevolg van den oorlog zijn, zoo door den oorlog verworven wierd wat men beoogt.

« De eerste schreden naar het voorgestelde doel waren snel en luisterrijk. De hinderpalen bij den overtogt van de Pruth en den Donau, heeft Europa met grooten moed en kracht zien overwinnen. Deze aanvankelijke voorspoed schijnt de Russen eene te ligtvaardige verwachting ingeboezemd te hebben; Varna, bij het noemen waarvan de Ottoman met trotschheid terugdenkt aan de overwinning van *Amurat* op *Ladislaus*, Koning van Hongarije; Schumla, dat eenmaal der Moskovische dapperheid onverwinnelijken tegenstand bood, schijnen met te zwakke legerscharen berend te zijn, om eene spoedige overgave daarvan te kunnen verwachten. Zoo de opgegevene versterkingen ontoereikende zijn, of niet spoedig genoeg komen, zal Rusland, wat dan ook de gevolgen van eenen terugtogt achter den Donau mogen zijn, wijs genoeg wezen om daartoe te besluiten.

« Hier zijn de Turksche grenzen met vestingen omzoomd. Het schijnt, dat de Russen, om geen volk, hulpmiddelen en kostbaren tijd te verspillen, eerst voornemens waren, de vestingen door afgezonderde troepen te maskeren; maar dat dit plan, wegens de sterkte der Turksche bezettingen, niet heeft kunnen doorgezet worden. De hevige uitvallen der garnisoenen van Varna, Silistria en Giurgewo, en de voordeelen, door den pacha van Widdin op den generaal *Geismar* behaald, hebben er het nadeel en het gevaar van aangetoond.

« De veldtogt werd laat begonnen; de grond, door den regen doorweekt zijnde, waren de marschen moeijelijk; het vervoer per as ging langzaam en was schier ondoenlijk. Eerst aan gene zijde van den Balkan en in de vlakten van Romanie nemen de moeijelijkheden een einde. Daar moet men nog komen.

« De Turken betoonen zich in dezen veldtogt dezelfden die zij steeds geweest zijn, sints zij door hunne verwijfde en onbekwame Sultans tot den verdedigenden oorlog afdaalden, — wat alle dappere, maar ongeoefende natien zijn, — geducht bij de verdediging van elke vesting en elken post, waar zij gedekt zijn, hoe zwak dan ook de borstwering moge wezen.

« Daarbij komt aan de zijde van Rusland nog dit, dat het niet genoeg is vele soldaten te hebben; maar dat er ook veel geld en vele levensmiddelen noodig zijn om oorlog te voeren. Groote legers bestaan van geene kleinigheid; in ligt toegankelijke landstreken, waar landbouw en nijverheid heerschen, moge de heirtogt snel voortgaan; met eene of twee groote overwinningen gaat het land over; daar wordt de oorlog door den oorlog gevoed. Maar zoo is het niet in de landstreken, waar de Russen inrukken: daar is niet dan vernieling voor en achter hen. Indien zij niet meer voorwaarts gaan, moeten zij terugkeeren voor het jaargetijde, waarin zij van magazijnen en stapelplaatsen zouden afgesneden worden; zij moeten zich tot eenen nieuwen veldtogt voorbereiden en inmiddels hun staatkundig stelsel op allianties en traktaten vestigen.

« In den winter, dien wij te gemoet gaan, zullen die allianties gesloten worden; sommige zijn waarschijnlijk reeds tot stand, of worden in de kabinetten voorbereid. In weerwil der expeditie naar Morea, schijnt Frankrijk vast besloten te zijn, niet in het strijdperk te treden. Het moet dit om zijne belangen en gesteldheid vermijden. Intusschen verkrijgt de armee, hoewel zij niet vergroot wordt, dagelijks meer geoefendheid en sterkte,

en in de schaal, waarop de groote zaken van Europa zullen gewogen worden, kunnen 200,000 Franschen het pleit beslissen, zoo hun gewigt er op het juiste tijdstip bijgevoegd wordt.»

Van den 21. September.

Bij eene Koninklijke ordonnantie van 27. Augustus, worden de jonge soldaten der klasse van 1827 onder de wapenen geroepen. Hun vertrek naar hunne bestemming is op den 15. November aanstaande bepaald.

— Volgens berigten uit Lissabon, van den 6. dezer, heeft don *Miguel* een groot aantal hoofd-officieren, die zich niet bij zijne partij hebben willen voegen, van hunne waardigheid ontzet, « in afwachting, » zegt het dekreet « dat de doodstraf over hen zal uitgesproken worden, welke « zij door hunne misdaden en majesteits-schennis hebben verdiend.» — Don *Miguel* heeft berigt ontvangen, dat de jongen Koningin te Gibraltar is aangekomen, en terstond daarop onderscheidene Brazilianen in den kerker laten werpen.

AMSTERDAM, den 19. September.

— De tentoonstelling der kunstwerken van nog in leven zijnde Nederlandsche meesters, welke op den 15. dezer maand alhier geopend is, gaat aller verwachting te boven, zoo wel in het aantal als in de voortreffelijkheid van de geleverde kunststukken, en nimmer zag men zulk eene rijke vereeniging van de voortbrengselen onzer tegenwoordige kunstschool. Onze groote meesters in de onderscheidene vakken der schilderkunst schijnen zich beijverd te hebben om hunne beste werken in te zenden; en gelijk de verzamelende liefhebber hier ruime keuze vindt om zijn kabinet met belangrijke stukken te vermeerderen, zoo vindt de kunstenaar en kunstkenner niet minder ruime stof tot vergelijking en overweging, en kan het publiek zich door deze vereeniging van kunstwerken overtuigen, dat onze Nederlandsche school haren ouden luister blijft handhaven, en met de tegenwoordige scholen van Europa roemrijk wedijvert.

's GRAVENHAGE, den 21. September.

In sommige bladen wordt verzekerd, dat het huwelijk van H. K. H. prinses *Marianne* den 10. November aanstaande te Brussel zal worden voltrokken. Deze plegtigheid zal plaats hebben in de kerk der Augustijnen, waar men reeds bezig is, daartoe de noodige toebereidselen te maken.

UTRECHT, den 23. September.

Naar men verzekert zal Z. M. de Koning aanstaanden Vrijdag het kamp met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereeren, en de groote manoeuvres bijwonen.

ARNHEM, den 24. September.

Volgens berigten uit Odessa, van den 5. dezer, was Z. M. de Keizer door tegenwind verhinderd geworden, om zich over zee naar de armee te begeven. Hoogstdezelve was derhalve in den nacht van den 4. op den 5. weder aan land gekomen en zou de reis over land doen. De generaal *Alexander van Benkendorf* zal den monarch vergezellen. De generaal-majoor graaf *van Nostitz* en een gedeelte van het diplomatieke ligchaam zouden gunstigen wind afwachten, om Z. M. te scheep te volgen. — De generaal *Diebitsch*, die krank is geweest, is volkomen hersteld.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 24. September 312 verdronk Keizer MAXENTIUS in den *Tiber*.

Den 24. dito 1688 verklaarde *Frankrijk* den oorlog aan *Oostenrijk*.

Den 24. dito 1778 stierf de Nederlandsche dichter B. HUYDECOPER.

Den 25. dito 275 werd TACITUS tot Romeinsch Keizer gekozen.

Den 25. dito 1493 ondernam CHRISTOPHORUS COLUMBUS zijn tweede ontdekkingsreize.

Den 25. dito 1821 gaf *Karthagena* in de West-Indiën zich aan de Independenten over.

ARNHEM, den 24. September.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 23 Sept. 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D

Den 24 dito 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D

K A D A S T E R.

P U B L I C A T I E.

De G O U V E R N E U R der P R O V I N C I E *G E L D E R L A N D*,

Brengt ter kennis den Grondeigenaren, dat, gedurende de maanden Augustus en September 1828, een aanvang is gemaakt met het voorloopige werk der Schatting van de belastbare inkomsten van de eigendommen der Gemeenten, uitmakende het Kanton *Tiel*; om te dienen voor het Kadaster, en dat met die Schatting zijn belast:

De Schatter *B. L U Y M E S*, onder het opzigt van den Controleur *C. W. H O F F M A N N*; de Schatter *J. A. L E N S H O E K*, onder het toezigt van den Controleur *P. J. P L O E M*; de Schatter *H. R O M Y N*, onder toezigt van den Controleur *J. B. V A N R O Y E N*; en de Schatter *P. J. T H E B E N*, onder toezigt van den Surnumerair *F. A. H. S W A T E R S V A N S C H A U M B U R G*.

De Gouverneur noodigt de Grondeigenaren uit, om te zorgen dat zij zelve of wel hunne zaakgelastigden of pachters zoo veel mogelijk bij de Schatting hunner Landerijen tegenwoordig zijn, tot het geven van zoodanige ophelderingen, als welke nuttig kunnen zijn; en beveelt wijders aan alle beambten in die gemeente aan, om voorschreven Controleurs, de functien daarvan waarnemende, Surnumerair en Schatters in hunne werkzaamheden behulpzaam te zijn.

Arnhem, den 23 September 1828.

De Gouverneur voornoemd,

VAN HEECKEREN VAN KELL.

§ † † De B U R G E M E E S T E R van *R U U R L O*, maakt aan de belanghebbenden bekend, dat de P A A R D E N- en B E E S T E N M A R K T in den *Zutphenschen Almanak* op den 17. October met goedkeuring geplaatst, thans met goedvinden wordt verschikt, en zal worden gehouden op den 11. November daaraanvolgende.

De Burgemeester voornoemd,

J. A. LUITJES.

§ § § † † § Het G E M E E N T E - B E S T U U R van *Deil* zal den 30. September 1828, ter gewoonlijker plaatsen, en uren, verkoopen: het H A K H O U T der Gemeente.

Deil, den 20. September 1828.

De Burgemeester van *Deil*,

G. KOLFF.

† † † † § § De H O O G E D Y K S T O E L van den *Tielerwaard* is voornemens, op Woensdag den 1. October 1828, 's namiddags om 3 uren, bij Mejufvr. *M U R M A N*, in het *Posthuis* te *Tuil*, in het openbaar aan te besteden, de L E V E R A N C I E van E E N H O N D E R D en T I E N V I M M E N E L Z E N-, W I L L I G E N- en W A A R D E N G E L D E R S C H R Y S H O U T, in gedeelten van tien Vimmen, benoodigd voor de waterwerken te *Opijnen* en *Varik*; waarvan de Conditie acht dagen voor de Besteding dagelijks, ten Kantore van den Dijkschrijver te *Deil*, voor de gegadigden ter lezing zal liggen.

Deil, den 19. September 1828.

Ter Ordonnantie van denzelven,

De Dijkschrijver

G. KOLFF.

A M O R T I S A T I E - S Y N D I C A A T.

A D M I N I S T R A T I E DER D O M E I N E N.

EERSTE RESSORT.

Ten overstaan van de daartoe bevoegde Leden uit het Plaatselijk Bestuur, zal, op Maandag den 6. October 1828, te *Winterswijk*, Provincie *Gelderland*, worden overgegaan tot den openbaren Verkoop van D O M A N I A L E G O E D E R E N, tot het Agentschap *Arnhem* behoorende, en waarvan de omschrijving is vervat in den Catalogus No. 23, die daarvan bij alle de Agenten van het Domein, in de provincien *Gelderland*, *Noord-Braband*, *Overijssel* en *Groningen*, voor den prijs van dertig Centen, te bekomen is.

§ † § § § De C O M M I S S I E tot het aanleggen der N I E U W E B E G R A A F P L A A T S, noodigt bij deze alle Eigenaren van G R A V E N of G R A F K E L D E R S, in eene der Kerken of op een der Kerkhoven, binnen *Deventer*, welke eene gelijke grafruimte op de nieuw aangelegd wordende Begraafplaats kosteloos in ruiling verlangen, daarvan schriftelijke opgave te doen ter Secretarie dezer Stad, vóór of uiterlijk op den 30. September eerstkomende.

Deventer, den 15. September 1828.

De Commissie voornd.

(was get.) VAN SUCHTELEN TOT DE HAERE.

† † † § § § Men is voornemens om op Vrijdag den tienden October 1828, des avonds ten zes ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, bij inzet en op Vrijdag den 24. October daaraanvolgende, ter zelver ure en plaats, bij toeslag, onder het ministerie van den Notaris Mr. *G E R A R D V A N E C K*, residerende te *Arnhem*, in het openbaar te veilen, en genoeg geldende, te verkoopen: een hecht, sterk en zeer wel onderhouden H U I S en E R V E, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Kerkstraat, Wijk F. No. 116 tusschen de Erven van de Heeren *V O N N O E L* ter eenre en *D A A M S* ter andere zijde, thans bewoond door de eigenaresse Mejuffvrouw *E. B. T E N H A L T E R E N*, en te aanvaarden met 1. November dezes jaars.

§ § § § § § VERKOOPING VAN RYSHOUT.

Op Dingsdag den 7. October 1828, des voormiddags om elf ure, zal, ten huize van *E. B. H A R M S E N*, op de *Prins Willems Polder*, onder *Echteld*, publiek worden verkocht: eenige Bunders welgewassen drie en vierjarig R Y S H O U T, staande in de Rijswaarden, toebehoorende aan den Hoogwelgeboren Heer *B E R N A A R D*.

Nadere informatie zijn te bekomen bij den Heer *A. J. B E I J E R I N C K*, te *Lent*, terwijl 2 dagen voor de verkoop het gemelde Hout zal afgebaakt te zien zijn en door den Waardsman daarvan de noodige aanwijzing zal gedaan worden.

† † † † † § In het Logement *het Hof van Berlijn*, te *Zevenaar*, zal men op Woensdag den 1. October 1828, des voormiddags ten 10 ure, doen inzetten, en 8 dagen daarna, zijnde Woensdag den 8. derzelfde maand, op hetzelfde uur, publiek verkoopen:

1. Eene H O F S T E D E, bestaande uit een H U I S No. 213, met 66 Roeden T U I N- en B O U W L A N D, bewoond door den Eigenaar *J A N J A N S E N*, FREDRIKSZ., in *Ooij*, onder *Zevenaar*; en
2. Eene W E I D E, genaamd *Kleinmaat*, groot juist 4 Bunders, gelegen bij het Huis *van Sloot*, in het *Broek*, onder *Zevenaar*, tusschen de Weidens van *P. DE W E E R T* en *L E N T I N G*.

Naauwkeuriger inlichting kan men bekomen bij den Notaris *P L I E S T E R*, in het Kanton *Zevenaar*.

† † † † † § Op Dingsdag den 23. October 1828 en volgende dagen, zal in het huis op de Oude Straat, te *Kampen*, geteekend W 2 No. 276, publiek verkocht worden: eene fraaije V E R Z A M E L I N G van R E G T S G E L E E R D E en andere B O E K E N, L A N D K A A R T E N enz., nagelaten door wijlen de H. H. Mrs. *A. H.* en *M. W E L M E R S*. De Catalogus zal in tijds te bekomen zijn bij de Erven *A. E. V A L C K E N I E R*, te *Kampen*.

§ § § § § § Alle degenen, welke iets te vorderen hebben *uit* of verschuldigd zijn *in* de Boedels of Nalatenschappen van wijlen Mejuffrouw de Weduwe *H E N D R I K G Y S B E R T K N O O P S* en *F R E D E R I C U S J O H A N N E S K N O O P S*, beiden alhier overleden, gelieven daarvan, ten spoedigste, opgave of betaling te doen ten huize van *A. K N O O P S*, Koopman te *Arnhem*.

Arnhem, den 22. September 1828.

§ § § § § *J A C O B S A N D E R* te *Haarlem*, verkoopt E P A U L E T T E S, D R A G O N S, G A L O N N E N, S J E R P E N, D E G E N S en S C H A K O S, volgens de modellen, voor de Schutterijen bepaald.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.